

ע"פ 679/03/17 - ב א נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 679-03-17 א נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת נאוה בן-אור
כבוד השופט רם וינוגרד
כבוד השופט ארנון דראל

המערער

ב א

על ידי ב"כ עו"ד חגית רייזמן ועו"ד קאסה יקבה

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),
עו"ד שחר מלול

פסק דין

המערער הורשע בבית משפט השלום בירושלים (כב' השופט י' מינטקביץ) בשתי עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי, על פי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ודינו נגזר לשבעה חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו) ולמאסר על תנאי.

הערעור שלפנינו הופנה תחילה הן כנגד ההרשעה והן כנגד חומרת העונש, אולם מששמע המערער את הערותינו, הודיע כי הוא חוזר בו מן הערעור בכל הנוגע לעצם הרשעתו בדין. נותר לביור ערעורו על חומרת העונש.

על פי ממצאי בית משפט קמא, היכה המערער את בנו הקטין, יליד 2004, בשני אירועים. באירוע האחד, שהתרחש במרץ 2016, היכה המערער את בנו באמצעות מקל מטאטא, חגורה וכבל של "עכבר" מחשב וגרר אותו אל תוך דירתם. הרקע למעשים אלה היה השעייתו של הבן מבית הספר בו הוא לומד. במקרה השני, שארע בשלהי 2015, היכה המערער את בנו בחגורה. יצוין, כי המערער זוכה על ידי בית משפט קמא מעבירת תקיפה נוספת כלפי בן אחר.

בגזר דינו עמד בית המשפט על חומרת מעשיו של המערער. בית המשפט התייחס לעבירות אלימות באופן כללי, כעבירות הפוגעות בגופו של הקרבן, באוטונומיה שלו ובכבודו, והוסיף כי כשהמדובר בעבירות אלימות בתוך המשפחה נודעת להן חומרה מיוחדת, שהרי מקום בו אמור אדם לחוש בשלווה ובביטחון הופך לזירת אלימות. הנזק הנגרם לקטין החווה אלימות מצד הוריו חמור על אחת כמה וכמה. משכך, קבע כי מתחם העונש ההולם הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין מספר חודשים לבין שנה וחצי.

בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות לעבירה ציין בית המשפט את העובדה שהמערער, יליד 1981, נשוי ואב לארבעה ילדים ואין לו הרשעות קודמות. תסקיר המבחן העלה כי המערער הכחיש באופן גורף גילויי אלימות כלפי ילדיו וכי ההתרשמות היא שהוא מתבצר בעמדותיו ונמנע מליטול אחריות. ניסיונותיו של שירות המבחן לגייס את המערער להליך טיפולי נכשלו. לפיכך המליץ שירות המבחן כי יוטל על המערער עונש של מאסר בפועל, שיאפשר את הרחקתו של המערער מביתו ויהווה הרתעה ממשית ביחס למעשי אלימות בעתיד.

בית משפט קמא מצא כי מכלול הנסיבות מצדיק עונש המצוי בצד הנמוך-בינוני של מתחם הענישה ההולם.

לפנינו טענה באת כוח המערער כי מצבה של המשפחה הולך ומתדרדר, וכי ממשפחה מתפקדת, שמצבה הכלכלי היה יציב גם אם לא מן המשופרים, עתה אין לחם לאכול. המערער פוטר מעבודתו והורחק מביתו ואילו אשתו, המטופלת בארבעה ילדים קטנים והעומדת ללדת את ילדם החמישי, נאלצה לעזוב את מקום עבודתה. עוד טענה, כי מעשי האלימות בהם הורשע המערער אינם נמצאים ברף העליון של החומרה. הרקע למעשים אלה הוא קשיים שהחלו להתעורר הן בנוגע לבן הבכור, והן בנוגע לבן השני, קשיים שהמערער ואשתו התקשו להכילם ולטפל בהם. בנסיבות אלה תשיג הענישה תכלית הפוכה מזו שיועדה לה.

במהלך הדיון שהתקיים ב-6.6.2017 סברנו כי נכון יהיה לשוב ולבחון את עניינו של המערער באמצעות שירות המבחן וכך הורינו. למרבה הצער, התמונה שהתקבלה מן התסקיר החדש לא אפשרה מתן המלצה טיפולית. אמנם, עולה מן התסקיר כי עתה, בניגוד לעבר, מודה המערער כי נקט אלימות כאמצעי חינוך, באשר לתפיסתו היה זה לגיטימי לנוכח ההתדרדרות בהתנהגות שני הבנים הגדולים. עם זאת שלל את המיוחס לו בכתב האישום. שירות המבחן עמד בתסקיר החדש על ההתדרדרות שחוזה המשפחה ובנוסף עמד על כך שהגם שהמערער מבקש עתה להשתלב בהליך טיפולי ייעודי אין בקשתו מבטאת יכולת להכיר באלימות ולפעול לשינוי מהותי בדפוסי התנהלותו. שירות המבחן לא בא, אפוא, בהמלצה שיקומית.

נקדים ונאמר, כי על דרך העיקרון אנו סבורים כי לא זו בלבד שמתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית המשפט קמא נכון וראוי, כי אם גם העונש שהוטל על המערער בפועל. בית משפט קמא איזן כראוי בין מכלול השיקולים הצריכים לעניין ובצדק מצא כי המדובר באלימות של ממש, המחייבת גישה עונשית הכוללת מאסר בפועל, גם אם בטווח הנמוך-בינוני של המתחם.

אם מצאנו לנכון להתערב ולהמתיק במידת מה את העונש, הרי זה לנוכח שינוי הנסיבות המתבטא, בין היתר, בתסקיר. כפי שאמרנו לעיל, הנתונים מלמדים כי מצבה של משפחת המערער הולך ורע. בינתיים גם ילדה אשתו והקשיים התעצמו. הובא לפנינו דו"ח של שירותי הרווחה בעיר מגוריהם של בני הזוג, מעלה אדומים, המעורר דאגה. יש לקוות, כי התגייסות שירותי הרווחה וההתייחסות לצרכי המשפחה תביא להקלה במצוקה בה היא שרויה. כך גם סברנו כי אין להתעלם מן העובדה שהמערער החל להכיר בכך שנקט אלימות כלפי ילדיו, גם אם הוא מכחיש את המעשים הקונקרטיים בהם הורשע. ועוד מצאנו כי יש להביא בחשבון את התקופה הארוכה בה מורחק המערער מן הבית. מנגד, לא נוכל לקבל את בקשתה של ב"כ המערער לפיה יוכל מרשה לרצות את עונש המאסר שייגזר עליו בעבודות שירות. מעשי האלימות בהם הורשע המערער חמורים ומשפילים, ומחייבים התייחסות עונשית הולמת. ודאי כך כשאין המלצה

לגישה שיקומית.

נוכח כל אלה, החלטנו לקבל את הערעור על חומרת העונש במובן זה שתחת עונש המאסר בן שבעה חודשים שהוטל על המערער, ייגזר עליו עונש מאסר לריצוי בפועל בן ארבעה חודשים. ביתר חלקי גזר הדין לא יחול שינוי.

המערער יתייצב לריצוי עונשו בבית המעצר ניצן ב- 15.8.2017, עד לשעה 09:00.

ניתן היום, כ"ד תמוז תשע"ז, 18 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ארנון דראל, שופט

רם וינוגרד,
שופט

נאוה בן אור, שופטת